

RESCAT FISCAL

MESURES DE XOC I PROPOSTES DE REFORMA ESTRUCTURAL DEL
SISTEMA IMPOSITIU EN TEMPS DE LA COVID-19

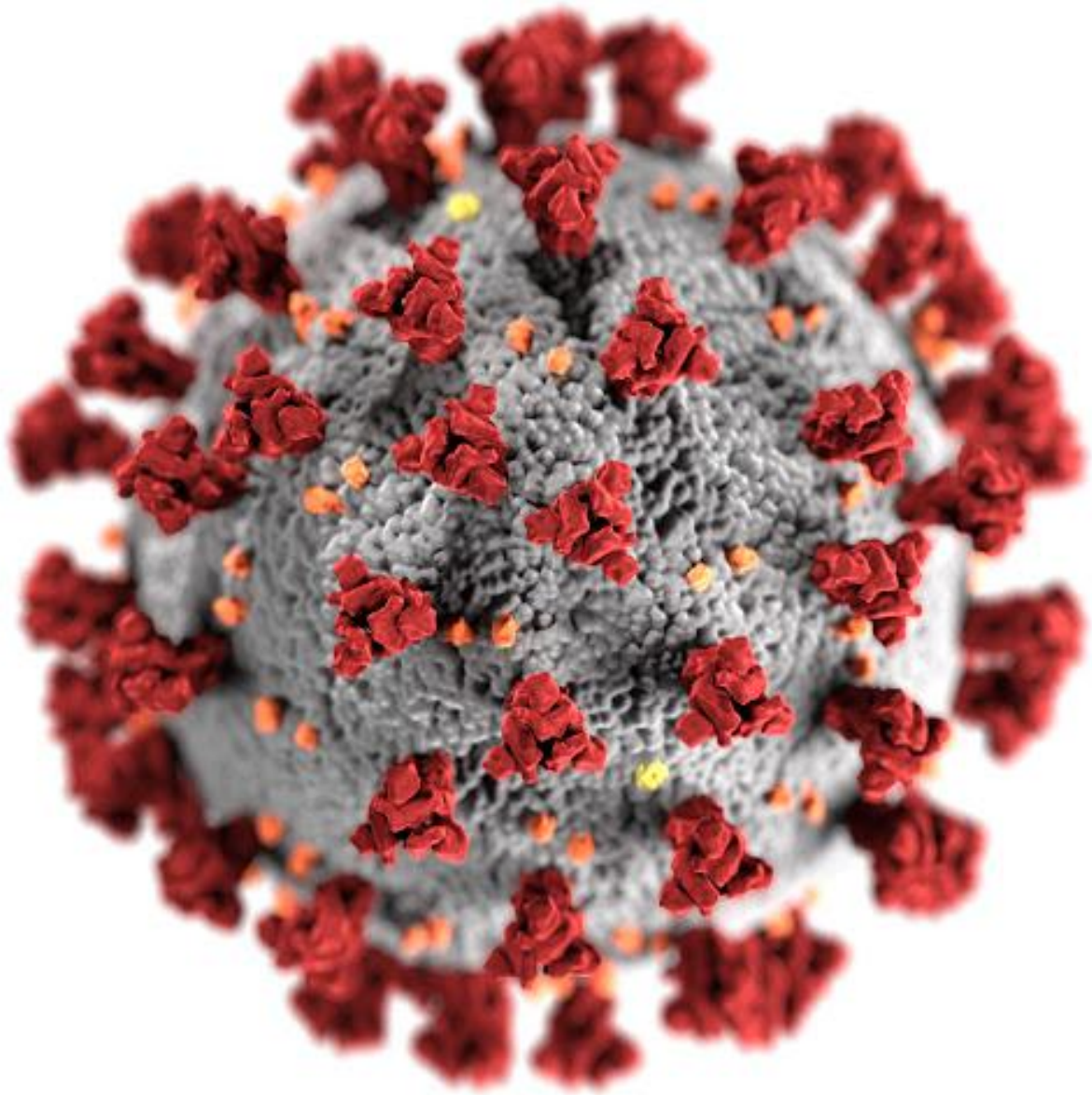

MAIG 2020

ÍNDEX

1	L'impacte econòmic de la COVID-19 i l'horitzó d'un model econòmic més just, solidari i sostenible.	1
2.	Mesures necessàries per a fer front a la crisi social i econòmica	3
	2.1. Possibilitat i valoració econòmica d'una renda garantida	
3.	Propostes fiscals per a finançar la necessària recuperació.	5
	3.1. Mesures a curt termini per acompanyar el pla de xoc:	
	a. Impost sobre el Patrimoni.	
	b. Impost sobre successions i donacions	
	c. Impost sobre Societats.	
	d. Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)	
	e. Impost sobre el Valor Afegit (IVA)	
	f. Creació d'una Taxa Covid	
	g. Impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit	
	h. Taxa Google i grans tecnològiques	
	i. Taxa Tobin	
	j. Prohibició de contractació i ajudes públiques a empreses que tenen seus en paradisos fiscals	
	3.2. Mesures de reforma estructural:	
	k. Creació d'un impost sobre les grans fortunes	
	l. Creació d'una autoritat fiscal europea i reconeixement dels paradisos fiscals dins la UE	
	m. Beneficis fiscals	
	n. Model de futur per als grans impostos	
	o. Fiscalitat verda	
4.	Conclusions	15

1. L'impacte econòmic de la COVID-19 i l'horitzó d'un model econòmic més just, solidari i sostenible

La pandèmia de la COVID-19 està suposant una catàstrofe de salut d'una magnitud desconeguda. Hi ha una gran incertesa sobre com evolucionarà i com serà el món en el futur un cop la pandèmia s'estabilitzi o desaparegui i si l'estratègia de sortida suposarà una recuperació dels desequilibris anteriors, o si comportarà una transició envers una nova normalitat més sostenible i justa.

El sistema econòmic mundial ha entrat en una crisi de magnitud més intensa (amb previsions de caiguda del 9,5% del PIB segons l'FMI i de fins el 13,6% segons el Banc d'Espanya) i no sabem si tan llarga com l'anterior crisi financera de 2008. Una crisi que no havíem superat totalment i que ha deixat atur, pobresa i desigualtats creixents entre països i individus, així com una gran precarietat laboral afectant especialment les dones i les generacions més joves. Els poders econòmics mundials van prioritzar el salvament del sistema financer a càrrec dels pressupostos públics i el creixement del deute públic, deixant els estats amb una limitada capacitat d'intervenció financera posterior.

Ara, quan s'obre un horitzó inquietant amb escenaris que parlen d'una desocupació propera al 22%, una reducció del consum privat en un 11,9% i una desinversió en equipaments del -57,4% a l'Estat el 2020, la fiscalitat pot ser l'eina clau per fer-hi front. En un primer moment per la necessitat d'augmentar exponencialment la despesa social, i en la fase de represa, per sostenir les inversions que reclamarà un teixit productiu i una economia malmesa. Pel que fa als ingressos, la caiguda en la recaptació d'impostos i en les cotitzacions, estimada entre 25.700 i 42.000 milions d'euros en les primeres previsions¹, consoliden la perspectiva d'un augment del dèficit i del deute públic que no pot traslladar-se de nou a un empitjorament de les condicions de vida i de treball de la ciutadania que ja va pagar l'anterior crisi.

Aquesta situació s'afegeix a la deriva de crisi mediambiental, el canvi climàtic i l'esgotament dels recursos naturals, l'envelliment de la població, la globalització masiva, i d'altres tendències que clamen per a la transformació del nostre model econòmic cap a un nou

---

¹ Dades del govern d'Espanya segons el pla de d'estabilitat i programa de reformes enviat a la Comissió Europea:

<https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/asuntos-economicos/Paginas/2020/010520programa-estabilida.aspx>

model alternatiu, més just i solidari, amb visió de gènere i posant en el centre les persones i la seva atenció.

Necessitem que l'economia torni a operar per proveir-nos dels béns i serveis essencials. Però cal replantejar una dinàmica marcada per privatitzacions i infrafinançament. La pandèmia actual ha demostrat que la salut de la població no es pot deixar en mans dels incentius del mercat, i que la transferència d'actius des de l'economia real a l'economia financera, des de la gestió pública a la privada, comporta un increment de riscos intolerable i un augment constant de les desigualtats. Cal disposar d'un sistema de salut públic integrat, i dotar l'administració pública dels recursos necessaris i suficients per garantir l'exercici de tots els altres drets socials com l'educació, el treball o l'habitatge. Alhora, com ho està mostrant aquests dies la cerca de noves vacunes i tractaments, s'ha d'impulsar mecanismes de recerca no monopolístes, que permetin fer accessibles les innovacions immediatament a qualsevol individu i país, independentment de la seva riquesa i poder. No podem confiar exclusivament en les donacions i la filantropia dels ultra-rics.

La gran majoria d'actors de la societat haurem de ser co-responsables de l'esforç tributari necessari pels reptes del futur immediat i ser-ho amb un caràcter clar de progressivitat demanant un esforç més gran a qui més té. Però aquest esforç compartit només és justificable si, des del govern, es garanteix un altre model en la gestió inqüestionable de la despesa pública i se n'eliminen totes aquelles despeses supèrflues i no justificades: reducció d'institucions i despeses administratives innecessàries, reducció de salaris i dietes excessives, límitació d'assessoraments externs, reducció del pressupost d'institucions com la Casa Real, el Consell d'Estat o l'Església catòlica, disminució en inversions d'armament, i un llarg etcètera.

***No podem confiar
exclusivament en les
donacions i la filantropia
dels ultra-rics.***

---

2. Mesures necessàries per a fer front a la crisi social i econòmica

Entre les mesures necessàries per respondre a la crisi cal diferenciar entre les mesures de xoc –per salvaguardar les persones, les famílies i el teixit econòmic– i les mesures a mitjà i llarg termini que han de reorientar l'economia.

Les mesures de xoc més urgents han de donar resposta a la manca de liquiditat del teixit productiu i empresarial, mantenint vives les capacitats existents, i facilitant que estiguin disponibles a l'hora de la represa. Pel que fa als llocs de treball, s'ha de facilitar que la suspensió pels actuals expedients de regulació temporals (ERTO) no es traslladin a una pèrdua d'ocupació i que les prestacions contributives i assistencials salvin les llars de la precarietat i la insolvència.

Alhora cal garantir a persones i famílies que han quedat completament desemparades, un mínim vital digne que els permetin fer front a les seves necessitats més bàsiques d'alimentació, habitatge i subministraments. En aquest sentit creiem que és el moment propici per a la implantació de propostes de renda garantida mínima a nivell de tot l'Estat amb caràcter excepcional que obrin el camí cap a l'establiment permanent de futures rendes de ciutadania.

Les mesures a més llarg termini han de servir per relançar l'economia, identificant i apostant per vells i nous sectors adients (agricultura ecològica/de proximitat, educació i formació professional, recerca en noves tecnologies, energies renovables, mobilitat sostenible, ciència, investigació, recerca etc). La millora dels ingressos salarials, deficitaris al llarg dels darrers deu anys, ha de facilitar una robustesa del teixit social, que es traslladi a més estabilitat de les economies de les llars i faciliti més cobertura especialment en el cas de les rendes més baixes, mitjançant prestacions contributives i assistencials que estiguin a l'alçada. També s'ha de revaloritzar les feines i treballs de l'atenció i de cura. En aquesta crisi hem pogut comprovar el seu valor essencial per al sosteniment de la vida. Feines i treballs que a la vegada són molt feminitzades i precaritzades.

En un moment en el qual el deute dels estats està majoritàriament en mans del sector privat i que no sabem què està passant en el teixit productiu ni quins interessos s'hi mouen, és obligada una mirada al context europeu. Calen mesures clares de mutualització del deute, d'unió fiscal que acompanyi la unió monetària, d'inversions sectorials per fer front a la crisi econòmica, de

---

Les mesures de xoc més urgents han de donar resposta a la manca de liquiditat del teixit productiu i empresarial i garantir a persones i famílies un mínim vital digne per fer front a les seves necessitats més bàsiques.

---

lideratge en matèria de transformació verda de l'economia. En el context actual cal, més que mai, reinventar la solidaritat en el si d'Europa si volem que la sortida d'aquesta crisi sigui en clau democràtica i en un context multipolar clarament inestable.

2.1. Possibilitat i valoració econòmica d'una renda garantida

Una de les mesures més debatudes –i sobre la qual hi ha un consens unànime per la seva efectivitat– és l'establiment d'una renda mínima garantida. Segons dades del Servicio Público de Empleo Estatal, més d'un milió persones aturades no estan rebent cap prestació ni subsidi durant aquesta crisi. Per a totes aquestes persones trobar avui una feina és quelcom impossible. **Una renda garantida funcionaria com a xarxa de seguretat de protecció per a totes aquelles persones que no perceben ingressos suficients per mantenir una vida mínimament digna.** Diverses autonomies com el País Basc, Catalunya, Navarra, Madrid, etc. tenen establertes ja regulacions d'aquestes rendes, encara que en aquest moment sembla necessari fixar-ne una a nivell de l'Estat espanyol que reguli uns mínims i alhora no deixi fora cap col·lectiu.

Propostes treballades des de fa temps per les entitats socials o les experiències locals a Catalunya de la Renda Garantida de Ciutadania impulsada per les principals entitats civils del país², o les anunciades pel propi Govern són models en els quals fixar-se quant a la definició d'aquesta mesura i al seu cost econòmic. Les valoracions econòmiques que se'n fa oscil·len entre els 5.000 milions d'euros anuals, valorats dins la proposta que estudia el Govern de l'Estat, fins als 10.000 milions d'euros en les propostes més àmplies³. Fins i tot en l'escenari de major cost, es tracta d'una mesura que es pot finançar per la via d'una reforma fiscal com després detallarem.

10.000
milions d'euros
costaria una
renda garantida
en l'escenari de
major cost.

---

² Es poden trobar els detalls de l'estat actual de la Renda Garantida de Ciutadania de Catalunya en aquest enllaç:

<http://www.ccoo.cat/noticia/229407/actualitzacio-de-la-renda-garantida-de-ciutadania#.XqbJGGgzZPZ>

³ L'informe "La hora de rescatar a las personas I. Propuesta de renta garantizada y cómo pagarla" d'Oxfam Intermon fa un càlcul de 6.405 milions d'€ per a una Renda Mínima Garantida i n'exposa les vies de finançament necessàries:

<https://cdn2.hubspot.net/hubfs/426027/Oxfam-Website/OxfamWeb-Documentos/OxfamWeb-Infornes/hora-rescatar-personas-oxfam-intermon-1.pdf>

Els requisits bàsics que cal que una mesura així compleixi són: que sigui suficient, que sigui compatible amb treballs a temps parcial o insuficientment retribuïts i que no deixi fora cap col·lectiu (persones sense llar, irregularitzades, etc.). La necessitat d'aquest tipus de mesures és evident. No només permet treure de la pobresa persones i famílies sinó que és un bon reactivador de la demanda interna.

Adam Niesciuruk

3. Propostes fiscals per a finançar la necessària recuperació

L'Administració ja té un deute acumulat equivalent al PIB anual, i amb la situació actual s'espera que amb els increments del dèficit (previstos entre un 9,5% i un 13,6%) i la caiguda del PIB aquest deute pugui arribar al 120% del PIB estatal. Cal recordar que el deute extern espanyol s'ha multiplicat per 3,1 des de l'any 2007. Els perills d'una sortida per la via de més endeutament són evidents i els coneixem d'anteriors crisis: finançar el deute és costós i suposa un càrrec extra que es converteix en una llosa per a pressupostos futurs i alhora sovint ha comportat una condicionalitat en base a reformes estructurals de factura altíssima. Cal doncs que d'aquesta crisi en sortim amb una recaptació temporal i extraordinària que permeti minimitzar al màxim el creixement del deute.

Alhora sembla que la UE no està trobant una via clara per ajudar els països més afectats per la COVID-19. La possibilitat de l'emissió de bons solidaris a costos baixos o de mutualitzar el deute ha estat rebutjat per països com Holanda, que es beneficia d'establir una tributació menor a empreses estrangeres, amb el consegüent perjudici per a molts països, entre ells Espanya.

Amb independència dels ajuts que s'estableixin des de la UE, que sembla que no excediran els préstecs a un interès molt baix, **cal pensar en mesures fiscals pròpies que, amb independència que siguin o no impulsades pel conjunt de la UE,** permetin finançar amb caràcter excepcional l'elevat dèficit previst i les mesures extraordinàries per impulsar la sortida a la crisi.

Per tal de poder aplicar totes les mesures necessàries per fer front a la crisi sanitària i econòmica provocada per la COVID-19 és més urgent que mai aplicar impostos solidaris d'emergència. **Es tracta de ser capaços de mobilitzar la major quantitat possible d'ingressos gravant beneficis extraordinaris, la riquesa de qui més té, productes financers de caràcter especulatiu i les activitats que generin un impacte negatiu en el medi ambient.**

Espanya té marge per a una reforma fiscal ampliant la recaptació més de 6 punts i acostant-la així als tipus mitjans europeus⁴. La dinàmica dels darrers anys de descoordinació fiscal entre comunitats, carrera fiscal a la baixa, sumada a una cultura fiscal pobra i un alt nivell de frau fiscal, són rèmores que una crisi com l'actual ens haurien d'obligar a resoldre. De fet és ara, més que mai, quan la societat, amb la solidaritat a flor de pell, entendrà millor i acceptarà amb més facilitat les mesures fiscals que es necessitin implementar⁵.

Amb aquests objectius volem plantejar propostes i reformes amb dues perspectives temporals diferents. En primer lloc, plantegem mesures de xoc per a fer front immediat a la situació d'emergència. En segon lloc, proposem mesures de reforma estructural que, complementant-se amb les primeres, han de tenir un impacte sostingut en el temps i han de servir per a una reforma del sistema fiscal orientat a un repartiment de la riquesa més just.

Es detallen doncs a continuació tot un seguit de mesures que en alguns dels casos demanen de major concreció i detall, però que apunten a una millora del nostre sistema fiscal i de la recaptació tributària en aquests temps excepcionals. Aquestes mesures s'han acordat amb totes les Plataformes per a la justícia fiscal estatals (Catalunya, Madrid, València, Múrcia, Andalusia, País Basc i Galícia).

3.1. Mesures a curt termini per acompanyar el pla de xoc

a. Impost sobre el Patrimoni

- ☞ Rebaixar i igualar el mínim exempt de l'Impost sobre el Patrimoni en 350.000 euros. Actualment està en 700.000€, tot i que algunes CCAA el tenen fixat en altres llindars: Aragó 400.000€; Catalunya i Extremadura 500.000€; València 600.000€.

---

4 La diferència de pressió fiscal el 2018 va ser d'un 4,9% del PIB, si prenem com a referència la UE-27 o un 6,3% si ens comparem amb la mitjana dels països de l'Eurozona.

5 A l'informe "Coronavirus y finanzas públicas" d'Alejandro Esteller i José María Durán de l'IEB-UB hi ha clares referències a la capacitat d'acceptació de canvis fiscals i la millora de la moral fiscal en temps de crisi com l'actual:

https://ieb.ub.edu/wp-content/uploads/2020/04/INFO-IEB_33_CAST.pdf

---

Espanya té marge per a una reforma fiscal ampliant la recaptació més de 6 punts i acostant-la així als tipus mitjans europeus

---

☞ **Suprimir les bonificacions a la quota** – Madrid té actualment una bonificació del 100% i La Rioja del 75% – per tal que es tributi en tot el territori espanyol. **Amb aquesta mesura es podria arribar a recaptar entre 1.000 i 2.000 milions d'euros addicionals en aquest impost.**

b. Impost sobre successions i donacions

- ☞ **Limitació de les bonificacions sobre l'empresa familiar a un màxim del 80% del seu valor** (actualment és del 95%).
- ☞ **Supressió de les bonificacions a la quota tributària autonòmiques** (a Cantàbria és del 100%, a Madrid, Andalusia, Múrcia i Extremadura arriben al 99%).

c. Impost sobre Societats

- ☞ **Activar un impost sobre els guanys empresarials excepcionals** per a aquelles grans empreses que presentin resultats extraordinaris. Només afectarà aquelles grans empreses que veuen com els seus resultats creixen durant el temps de crisi.
- ☞ **Tributació mínima efectiva del 15% sobre el resultat comptable, i del 18% per a grans empreses, i sector de la banca i hidrocarburs.** Amb un doble objectiu, evitar l'elusió fiscal dels grans grups empresarials consolidats i augmentar la recaptació d'un impost que l'ha vist minorada en un 50% des de l'any 2007⁶.
- ☞ **Aplicació temporal** exclusivament en la liquidació d'impost de societats de 2020 i 2021 per a empreses de reduïda dimensió d'un sistema anticipat de compensació de pèrdues ocasionades el 2020 (*carry back*) per la crisi de la COVID-19, aplicant un impost negatiu sense que pugui superar la quantitat d'impostos pagats en els tres exercicis anteriors, o la mitjana dels cinc anteriors. Això reduiria la problemàtica de finançament, sobretot a la petita i la mitjana empresa.

2.000

M€

Suprimint les bonificacions a la quota de l'Impost sobre el Patrimoni

---

⁶ "Paguem prou impostos les empreses?" Article de Xavi Casanovas a La Directa amb dades sobre l'evolució de la recaptació en l'impost de societats.

<https://directa.cat/paguen-prou-impostos-les-empreses/>

d. Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)

☞ Diferenciar en tres trams les quotes superiors de l'IRPF a partir dels 60.000€ (com ja es fa actualment en algunes Comunitats Autònomes) i establir la tarifa estatal de l'IRPF (aplicable al 50% de la base liquidable) de manera que:

- a les rendes de més de 60.000€ se'ls apliqui un tipus nominal del 22,5% en l'escala estatal,
- a les de 100.000€, un tipus del 23,5%,
- a les de més de 140.000€, un 24,5% i
- a les de més de 175.000€, un 25,5%,

(de forma similar als trams actius entre 2012 i 2014). Pel que fa a l'escala autonòmica de la quota (aplicable a l'altre 50% de la base) establir també aquestes com a tarifes mínimes, deixant a cada comunitat la possibilitat de posar, si vol, tipus superiors. El seu impacte podria estimar-se en un augment de la recaptació de 4.500 milions d'euros anuals durant el temps que estigui actiu.

☞ Reduir la dualitat fiscal de l'IRPF per la favorable tributació de la renda del capital enfront de la tributació de la renda general. Equiparació de la tributació de les rendes del capital (actualment amb tipus màxims del 23%) als tipus de tributació de les rendes del treball, aprovant nous tipus a l'escala de l'estalvi, així com augmentant la seva progressivitat i adequant el total de la renda pagada per cada persona física.

☞ Supressió del règim fiscal especial aplicable a les persones treballadores desplaçades a territori espanyol. La reforma fiscal de 2015 va fixar la tributació en el 24% als primers 600.000 euros i en el 45% a partir de l'esmentat import, si bé se'n va excloure els esportistes professionals.

☞ Ajornar la presentació de les declaracions trimestrals d'autònoms i ajustar-ne els ingressos a compte.

e. Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

☞ Pujada de 3 punts per a béns sumptuaris.

☞ Tipus "0" per a determinats productes sanitaris i d'higiene personal –incloent-hi els productes d'higiene íntima femenina–.

☞ Tipus màxim del 10% per a productes de primera necessitat i consum habitual per a rendes baixes.

Anshu-a

Cal equiparar la tributació de les rendes del capital a la de les rendes del treball aprovant nous tipus a l'escala de l'estalvi així com augmentant la seva progressivitat.

- ☞ Ajornar la presentació de liquidacions trimestrals per a pimes i persones autònomes.

f. Creació d'una Taxa Covid

- ☞ Creació d'una taxa temporal i extraordinària amb recaptació finalista per pal·liar els efectes de la COVID-19, tant en l'àmbit sanitari com en l'econòmic i social. Aquest nou impost hauria de gravar la riquesa amb tipus impositius entre l'1% i el 3% a partir dels patrimonis d'1 milió d'euros (1% de la població més rica). Amb aquesta taxa es podria recaptar l'1,05% del PIB de la UE cada any, amb la qual cosa en deu anys, només amb aquesta taxa, es finançaria tota la despesa causada per la COVID-19⁷.
- ☞ Aquest impost caldria que fos consensuat a tota l'Eurozona. Mentre no es creï aquesta taxa a la UE, demanem que cada estat la comenci a aplicar en el seu àmbit territorial respectiu.

g. Impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit

- ☞ Apujar la tarifa del 0,03% actual a com a mínim el 0,06% de manera que es doblaria la seva recaptació, com a mesura per retornar les ajudes rebudes per la banca durant l'anterior crisi econòmica. Té un potencial recaptatori d'un augment de 500 milions d'€.

És clau la creació d'una taxa temporal i extraordinària amb recaptació finalista per pal·liar els efectes de la COVID-19, tant en l'àmbit sanitari com en l'econòmic i social.

---

⁷ En concret, la mesura proposada i estudiada per Zuckman, Sáez i Landais explora una tributació de l'1% pels patrimonis de més de 1 milió d'€ (1% de la població més rica), del 2% pels de més de 8 milions d'€ (0,1%) de la població, i del 3% a partir dels 1.000 milions d'€. En països com Espanya l'1% dels patrimonis controlen entre un 20% i un 25% de la riquesa del país. Es poden veure els detalls de la proposta aquí:

<https://voxeu.org/article/progressive-european-wealth-tax-fund-european-covid-response>

Segons el darrer informe de Crèdit Suisse sobre la riquesa al món de 2019, a Espanya hi ha 979.000 persones amb un patrimoni superior al milió d'€. El nombre de milionaris s'ha multiplicat per 4,7 des de l'any 2010. En concret n'hi ha: 899.008 que tenen entre 1 i 5 milions d'€, 52.585 entre 5 i 10 milions €, 26270 entre 10 i 100 milions €; 685 entre 100 i 500 milions d'€; 61 més de 500 milions d'€:

<https://www.credit-suisse.com/media/assets/corporate/docs/about-us/research/publications/global-wealth-report-2019-en.pdf>

Això ens permet estimar una recaptació per la Taxa Covid a Espanya, essent prudents, a partir dels 21.000 milions d'€ i podent arribar als 60.000 milions d'€ anuals.

h. Taxa Google i grans tecnològiques

- ☞ Les grans tecnològiques (Amazon, Facebook, Google, Netflix...) són les grans beneficiades, novament, en aquesta situació de confinament global. Per tant, **cal accelerar** el més aviat possible la **recaptació d'aquesta taxa i proposem que s'avancin les declaracions a compte de manera que es facin de forma trimestral**. Al mateix temps proposem un augment d'1 punt de la tarifa que passaria del 3% al 4% de forma extraordinària.
- ☞ **Activar un impost a l'activitat digital de manera immediata però amb efecte temporal**, fins que s'arribi a implementar una solució europea o en el marc global (l'OCDE). Aquest tipus de proposta hauria de seguir les directrius del projecte BEPS i buscar la seva tributació en relació a la facturació país per país i en base als seus beneficis globals consolidats.

i. Taxa Tobin

- ☞ **Activar un impost a les transaccions financeres, estenent-lo als productes més especulatius i tòxics**. No només permet recaptar sinó també frenar riscos més especulatius si es produeixen caigudes de valor en els mercats.
- ☞ Actualment està previst que es gravi amb un 0,2% la compravenda d'accions d'empreses espanyoles amb valor borsari de més de 1.000 milions. Caldria estudiar l'ampliació dels potencials obligats a l'impost mitjançant la definició d'operacions subjectes que ara queden fora de la tributació i la disminució del valor borsari de les accions a considerar.
- ☞ El potencial recaptatori de la taxa digital i la Taxa Tobin el govern l'ha calculada entorn als 1.800 milions d'euros.

Rami-Al-Zayat

j. Prohibició de contractació i ajudes públiques a empreses que tenen seus en paradisos fiscals

- ☞ Seguint l'estela de països com Dinamarca, Polònia, França o Canadà, **establir limitacions a la contractació i a les ajudes públiques a aquelles empreses que tenen seus a paradisos fiscals** (incloent també en aquesta mesura aquelles empreses que paguen dividends o fan recompra d'accions).
- ☞ **Ampliar la llista oficial de paradisos fiscals de la UE amb aquells països que tinguin pràctiques reconegudes de *dumping* fiscal.** També amb aquells que formen part de la mateixa UE com Holanda, Luxemburg o Irlanda, establint les sancions pertinents.

3.2. Mesures de reforma estructural

La reflexió que ens ha de portar aquesta crisi és sobre quin és el model fiscal que haurem de tenir un cop superats els efectes de la COVID-19. Algunes de les mesures proposades amb caràcter extraordinari hauran de ser objecte d'avaluació per veure si es poden incorporar de forma permanent i alhora caldrà tenir en compte les mesures següents:

k. Creació d'un impost sobre les grans fortunes

- ☞ Proposem **consolidar la Taxa Covid creant un impost permanent sobre les grans fortunes.** Més enllà de l'emergència sanitària i econòmica cal repensar l'actual model de repartiment de la riquesa. Un impost sobre les grans fortunes, basat en la Taxa Covid plantejada en l'apartat anterior ha de ser el punt de partida per ajustar aquesta tributació.

l. Creació d'una autoritat fiscal europea i reconeixement dels paradisos fiscals dins la UE

- ☞ L'única possibilitat d'aconseguir que totes les mesures fiscals a nivell europeu tinguin viabilitat és la **creació d'una entitat fiscal europea amb competències en la lluita contra l'evasió fiscal, el *dumping* fiscal intraeuropeu i l'establiment de criteris i tributs fiscals harmonitzats en impostos directes en l'interior de l'Eurozona.**

☞ Els paradisos fiscals, provoquen disfuncions a nivell global i local: faciliten l'elusió fiscal de les grans empreses, discriminen econòmicament les petites i mitjanes empreses que no poden fer-ne ús i fan minvar la recaptació pública, pel que també minva la despesa social. Els estats han de reduir l'impacte global dels paradisos fiscals a través d'un major control de la contractació pública. La Plataforma per una Fiscalitat Justa desde fa uns anys que impulsa una campanya de sensibilització sota el lema "Zones lliures de paradisos fiscals"⁸. Ampliant les mesures de no contractació d'empreses ni d'ajudes públiques en temps de la COVID-19, és l'hora d'introduir canvis normatius per fer vinculant aquesta mesura **ahora que cal ampliar la llista de paradisos fiscals** amb criteris més ambiciosos fins i tot inclouent-hi aquells que formen part de la pròpia UE com Holanda, Luxemburg o Irlanda, establint les sancions pertinents, si les mesures sobre els acords fiscals de cada país resulten insuficients per a finalitzar amb aquestes pràctiques.

m. Beneficis fiscals

Els beneficis fiscals aplicats per les administracions territorials de l'Estat espanyol són una de les causes de la marcada ineficiència recaptatòria del sistema fiscal espanyol respecte els altres països de la UE. Aquesta reducció de la recaptació s'ha de replantejar, repensar i reorientar en el nou escenari per tal d'assegurar que no produeix efectes regressius i que no serveix a grans contribuents de via per escapar de la tributació. El cas de les SICAV i les SOCIMIS amb tributació entre l'1% i el 0% en són uns exemples clars.

En el nostre darrer informe de la Plataforma per una fiscalitat justa⁹: dels 42.148 milions d'€ de beneficis fiscals (estatals i autonòmics) de l'any 2017 vam analitzar-ne 7.991 milions d'€ i vam concloure que **cada any es perden entre la hisenda autonòmica i l'estatal 5.501 M d'€ en beneficis fiscals discutibles** tant per la seva utilitat pública com pel seu caràcter regressiu.

5.501

M d'€ es perden
cada any entre la
hisenda
autonòmica i
l'estatal en
beneficis fiscals

---

⁸ Es pot trobar la informació de la campanya a la que s'han sumat centenars de municipis espanyols en les webs: <https://web.oxfamintermon.org/minisites/zoneslliures/> i <http://www.fiscalitatjusta.cat/zoneslliures/>

⁹ "Beneficis fiscals, beneficis per a qui?" Març 2018, Plataforma per una fiscalitat justa, ambiental i solidària.

<http://www.fiscalitatjusta.cat/documentacio/beneficis-fiscals-beneficis-per-a-qui/>

Entre d'altres caldria pel seu caràcter clarament inequitatiu:

- ☞ **Substituir en l'IRPF les reduccions de la base imposable de les aportacions a plans de pensions i altres sistemes de previsió social per una deducció en quota que elimini la regressivitat de la reducció en la base imposable.**
- ☞ **Eliminar l'exempció de participacions societàries en Impost de Patrimoni i Sucessions.** Limitant-la a negocis individuals i empreses de reduïda dimensió, substituint la resta d'aquestes exempcions per una deducció decreixent en la quota, una escala de gravamen que impulsi la progressivitat dels grans patrimonis i un menor límit de la quota íntegra (avui al 60% de la suma de les bases imposables de l'IRPF), per evitar que les persones que deriven enormes rendes a través de societats redueixin aquest impost.
- ☞ **Substitució de l'exempció en l'Impost de Societats per evitar la doble imposició** per una deducció de l'impost realment pagat a l'exterior o a l'interior.
- ☞ **Revisió del règim de les Societats Cotitzades d'Inversió al Mercat Immobiliari (SOCIMI)** que manté un tipus de gravamen del 0% en impost sobre societats, i s'exigeix un gravamen especial del 19% sobre els dividends distribuïts als socis que estiguin exempts o tributin a un tipus inferior al 10%, amb diverses excepcions. El projecte de Llei de PGE per 2019 preveia un gravamen del 15% sobre els beneficis no distribuïts.
- ☞ Per evitar l'elusió de les grans fortunes, **modificar la Llei i Reglament d'Institucions d'Inversió Col·lectiva** per a incloure un nou requisit que estableixi un límit màxim en el percentatge de participació en una SICAV, entre el 2% i el 5% del capital social màxim de la SICAV.

n. Model de futur per als grans impostos

- ☞ **Garantir la progressivitat del conjunt del sistema fiscal.** Progressivitat que només és possible gràcies als impostos directes. En aquest sentit cal una revisió profunda del sistema de trams de l'IRPF que permeti garantir aquesta progressivitat necessària en el sistema fiscal, així com l'impacte de l'IVA sobretot en els trams més baixos de renda que acaba fent que el sistema fiscal espanyol sigui un dels que menys redistribueix la riquesa un cop aplicats els impostos de tot Europa.

- ☞ **Acabar amb la inequitat en el tracte de les rendes del treball front a les rendes del capital.** Aquesta diferència és una esmena a la totalitat del principi d'equitat del sistema fiscal que hauria de garantir que a igualtat de rendes es tributi exactament per la mateixa quantitat. Alhora mentre les rendes del treball tenen un compliment en les seves declaracions del 100%, és a dir, no hi ha frau fiscal associat, el percentatge mitjà de compliment de les rendes restants, entre les quals hi ha les de l'estalvi, oscil·la tan sols entre el 44% i el 55%.
- ☞ Procurar l'acord en l'OCDE per a la **progressiva equiparació dels tipus nominals de Fons i Societats d'inversió (1%) als tipus de les empreses industrials o de serveis.**
- ☞ **Eliminació del règim de les Empreses de Tinences de Valors Estrangers (ETVE)** creat el 1995 per competir fiscalment amb les societats *holding* holandeses i luxemburgueses, **establint un règim d'exempció de dividends i de les plusvàlues obtingudes de la transmissió de societats no residents.** Tampoc tributa el repartiment de beneficis als seus socis.
- ☞ **Harmonitzar els aspectes clau dels impostos cedits a les Comunitats Autònomes** dins dels sistema de finançament per tal d'evitar el *dumping* fiscal entre territoris i la competència fiscal a la baixa.
- ☞ **Reforçar l'anàlisi de la perspectiva de gènere en qualsevol modificació del sistema fiscal.**

Markus Winkler

o. Fiscalitat verda

- ☞ Redefinir l'ampli catàleg d'impostos mediambientals del país, mitjançant un consens dels governs d'Espanya, de les CCAA i les entitats locals, com un instrument coordinat de les polítiques mediambientals amb deduccions per a la innovació mediambiental que redueixi les conseqüències nocives per a la salut, el medi ambient i procurar el desenvolupament sostenible.
- ☞ Augmentar la tributació del consum dels diferents hidrocarburs, al menys a curt termini a la mitjana europea, i en particular suprimir les exempcions del querosè d'aviació i del gasoil de navegació marítima, així com l'equiparació de gasoils i gasolines.
- ☞ Aprovar el projecte de llei per crear un impost als articles de plàstic d'un sol ús, entre ells els destinats a contenir o protegir béns o productes alimentaris, per aconseguir-ne la reducció i amb deduccions per promoure l'eficiència en la fabricació, la reutilització i el reciclatge.
- ☞ Aprovar el projecte de llei per crear un impost a l'ús del transport aeri, per propiciar-ne la substitució en favor d'altres mitjans de transport alternatius i amb deduccions per promoure'n l'eficiència en la construcció i la reducció de sorolls i emissions contaminants.
- ☞ Eliminar els supòsits actuals de no subjecció, exempció i reducció de l'impost especial de determinats mitjans de transport, IEMDT, sotmetent la generalitat dels vehicles a tributació segons el nivell de contaminació de CO₂, NO_x, partícules i altres elements contaminants. Reagrupar la fiscalitat sobre l'automòbil (local, estatal i autonòmica) en un únic impost amb finalitat mediambiental i sobre la salut.
- ☞ Reorientar els beneficis fiscals de les diferents figures tributàries cap a l'assoliment de finalitats mediambientals.

Aplicar una fiscalitat verda que redueixi les conseqüències nocives per a la salut, el medi ambient i procurar el desenvolupament sostenible

---

4. Conclusions

En aquest document s'han proposat 15 paquets de mesures que poden arribar a tenir un impacte recaptatori mínim adicional en el mig-llarg termini de 34.301 milions d'euros anuals¹⁰. Això hauria de permetre respondre a la crisi econòmica derivada de la COVID-19 amb el lideratge públic i social que necessitem. El detall i concreció de les mesures dependrà de la capacitat tècnica del govern, però la seva necessitat política és indefugible i cal que s'abordin com una prioritat.

Conscients de la dificultat del moment que vivim i del grau de generositat i d'esforç que una proposta així demana, però també del seu caràcter just i necessari, instem totes les administracions, classe política i ciutadania en general a assumir la seva part de responsabilitat per a dur a terme totes aquelles mesures que facin falta perquè aquesta vegada sí, en la sortida d'aquesta crisi, puguem dir que ens hem convertit en una societat més solidària, justa i sostenible.

La Plataforma per una fiscalitat justa, ambiental i solidària està formada per entitats i persones a títol individual, unides per la preocupació per l'evolució del nostre sistema fiscal, cada vegada més regressiu i injust, i el model de societat que se'n deriva.

Entitats promotores de la Plataforma: AICEC-ADICAE Catalunya, ATTAC ACORDEM, ATTAC CATALUNYA, CCOO de Catalunya, CONFAVC (Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya), CRISTIANISME I JUSTÍCIA (CJ) – Fundació Lluís Espinal, CUS (Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat), DIEM25, ECAS (Entitats Catalanes d'Acció Social), ECOLOGISTES EN ACCIÓ de Catalunya, FETS (Finançament Ètic i Solidari), FIARE Catalunya, Forn de teatre Pa'tothom, GESTHA Catalunya (Sindicat de Tècnics d'Hisenda), L'OCUC (L'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya), MLP (Moviment Laic i Progressista), OXFAM INTERMON de Catalunya, UCC (Unió de Consumidors de Catalunya), UGT de Catalunya.

---

¹⁰ Aquesta xifra es dedueix de la suma d'aquelles propostes que venen acompanyades d'una estimació objectiva de recaptació en la descripció de la mesura.

15

paquets de
mesures

34.301

milions d'euros
anuals